

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl v senátě složeném z předsedy Mgr. Jiřího Vašíčka a soudců Mgr. Martiny Polákové a Mgr. Pavla Mádra v právní věci

žalobkyně: **XXXXX**, IČO: XXXXX
sídlem XXXXX
zastoupená advokátem Mgr. Bořivojem Líbalem
sídlem Na Poříčí 1079/3a, 110 00 Praha 1

proti
žalované: **M.K.**, narozená dne XXXXX
bytem XXXXX
zastoupená advokátkou Mgr. Evou Grabarczykovou
sídlem Pellicova 1, 602 00 Brno

o zaplacení částky 49 000 Kč s příslušenstvím, o odvolání žalované proti rozsudku Městského soudu v Brně ze dne 23. 1. 2023, č. j. 115 C 138/2020-332,

takto:

- I. V napadené části výroku I. ohledně částky 12 000 Kč s příslušenstvím se rozsudek soudu I. stupně **mění** tak, že žaloba, aby žalovaná byla povinna zaplatit žalobkyni částku 12 000 Kč s úrokem z prodlení ve výši 10 % ročně z částky 12 000 Kč za dobu od 22. 6. 2020 do 13. 8. 2020 ve výši 174,50 Kč, se **zamítá**.
- II. Ve zbývající části napadeného výroku I. ohledně částky 37 000 Kč s přiznaným příslušenstvím, tj. s úrokem z prodlení ve výši 10 % ročně z částky 37 000 Kč za dobu od 22. 6. 2020 do 13. 8. 2020 ve výši 537,50 Kč, se rozsudek soudu I. stupně **potvrzuje**.

- III. Žalovaná je povinna zaplatit žalobkyni na nákladech řízení před soudy obou stupňů částku 27 573 Kč do 3 dnů od právní moci tohoto rozsudku k rukám zástupce žalobkyně Mgr. Bořivoje Líbala.
- IV. Žalobkyně je povinna zaplatit České republice – Městskému soudu v Brně na náhradě nákladů řízení státu částku 1 149 Kč do 3 dnů od právní moci tohoto rozsudku.
- V. Žalovaná je povinna zaplatit České republice – Městskému soudu v Brně na náhradě nákladů řízení státu částku 3 541 Kč do 3 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

Odůvodnění:

1. Výše uvedeným rozsudkem soud I. stupně rozhodl tak, že zavázal žalovanou k povinnosti zaplatit žalobkyni částku 49 000 Kč s úrokem z prodlení ve výši 10 % ročně z částky 49.000 Kč za dobu od 22.6.2020 do 13.8.2020 ve výši 712 Kč, to vše do tří dnů od právní moci rozsudku (výrok I.). Současně žalované uložil povinnost zaplatit žalobkyni na nákladech řízení částku 40 637 Kč do 3 dnů od právní moci rozsudku k rukám zástupce žalobkyně (výrok II.). V neposlední řadě pak soud I. stupně zavázal žalovanou k povinnosti zaplatit na nákladech státu částku 4 690 Kč (výrok III.).
2. Proti tomuto rozsudku soudu I. stupně podala prostřednictvím své právní zástupkyně odvolání žalovaná, která napadá všechny výroky rozsudku soudu I. stupně. Podle žalované důvody pro odvolání spatřuje v nesprávném právním posouzení věci a dále ve skutečnosti, že soud I. stupně dospěl na základě provedených důkazů k nesprávným a nedostatečným skutkovým zjištěním, z nichž vyvodil nesprávné skutkové závěry. Žalovaná se neztotožňuje se závěrem, že v posuzovaném případě došlo ke vzniku nároku žalobkyně na vrácení žalované částky ve výši 49 000 Kč. Poukazuje na to, že se jedná o částku představující část mzdy žalované, která jí byla přiznána rozhodnutím žalobkyně a stala se tak obligatorní složkou její mzdy. Podle názoru žalované nebyly splněny podmínky pro vrácení takto vzniklého nároku, jelikož takový postup neumožňuje pracovní ani jiná smlouva žalobkyně s žalovanou. Stejně tak neexistoval žádný vnitřní mzdový předpis, který by byl pro žalovanou závazný. Zároveň nebylo nikterak prokázáno, jaké konkrétní podmínky měly být a zda byly naplněny, aby případně k odebrání/odejmutí jednou již přiznaného nároku na mzdu mohlo ze strany žalobkyně dojít. Žalovaná v této souvislosti má za to, že napadený rozsudek opomíjí judikaturu Nejvyššího soudu ČR ve věci sp. zn. 21 Cdo 2860/2004. V neposlední řadě pak žalovaná poukazuje na to, že napadený rozsudek nikterak nezohlednil a soud I. stupně se nikterak nevypořádal se skutečností, že žalobkyně již žalované vědomě ponížila část mzdy, kterou jí vyplatila za březen 2019, navíc s potvrzením přímého nadřazeného žalované. Z těchto důvodů žalovaná navrhl, aby odvolací soud napadený rozsudek zrušil a věc vrátil soudu I. stupně k dalšímu řízení, případně aby po doplnění dokazování rozhodl tak, že žalobu jako nedůvodnou v celém rozsahu zamítne.
3. Žalovaná následně doplnila své odvolání, kde kromě zopakování námitek poukázala na závěry přijaté v rozhodnutí Krajského soudu v Hradci Králové, pobočka Pardubice, a to v rozhodnutí ze dne 6. 5. 2021, č. j. 23 Co 179/2020-194, z něhož podle žalované vyplývá, že pokud jde o zakázky č. 7051, 7305, 7361 a 7425 je zřejmé, že se žalovaná nedopustila neoprávněného nárokování odměn, a tedy uplatnění nároku žalovanou na odměnu bylo zcela po právu. Žalovaná v této souvislosti opětovně zdůrazňuje, že aplikace ust. § 331 zákoníku práce je možná, pokud se zaměstnanec bezdůvodně obohatil za takových okolností, že mu bylo zaměstnavatelem poskytnuto peněžité plnění bez právního důvodu, z důvodu, který odpadl, případně o plnění z neplatného právního jednání, vznikne zaměstnanci povinnost zaměstnavateli bezdůvodné obohacení vydat jen tehdy, jestliže jistě věděl, nebo jestliže alespoň mohl předpokládat, že šlo o plnění poskytnuté neprávem. V této souvislosti žalovaná soudu I. stupně vytýká, že neposuzoval naplnění těchto předpokladů u každé jednotlivé zakázky zvlášť. Mimo uvedeného pak žalovaná poukazuje na ust.

§ 19 odst. 3 zákoníku práce, podle nějž platí, že neplatnost právního jednání nemůže být zaměstnanci na újmu, pokud ji nezpůsobil výlučně sám. K tomu žalovaná dále uvádí, že ani k výše uvedené otázce, zda neprávem vyplacené odměny spočívají v neplatném právním jednání, a pokud ano, zda by toto neplatné právní jednání bylo přičitatelné výlučně žalované, nejsou v napadeném rozhodnutí žádné zjištění a závěry. Žalovaná dále zdůrazňuje, že v pracovní smlouvě žádná úprava vrácení odměn mezi účastníky sjednána nebyla. Stejně tak neexistuje ani úprava v kolektivní smlouvě. Žalobkyně nemůže vázat právo na vrácení, ani na vnitřní mzdový předpis, jelikož žalované o jeho existenci do doby řízení o neplatnost skončení pracovního poměru nebylo ničeho známo. V této souvislosti navíc poukazuje na to, že pokud jde o úpravu vrácení odměn obsažené v poslední větě odstavce třetí, části D. mzdového předpisu, tato je podle žalované neurčitá a neposkytuje dostatečně konkrétní specifikaci podmínek vrácení. Podle žalované vrácení odměn mezi žalobkyní a žalovanou bylo vždy pouze předmětem dohody, a to konkrétně dohody mezi žalovanou a přímým nadřízeným L.R.. Nikdy nebylo postupováno podle vnitřního předpisu.

4. Při jednání odvolacího soudu dne 30. 5. 2023 se k odvolání žalované vyjádřila prostřednictvím svého zástupce žalobkyně. Ta odkázala na závěry soudu I. stupně uvedené v napadeném rozsudku, které považuje za správné. Dále uvedla, že nesouhlasí s bodem 5. odvolání žalované, že v posuzovaném případě chybí přezkoumání soudu jednotlivých žalobou uplatněných nároků, co do splnění hypotézy, že se jedná o neprávem vyplacenou částku. Žalobkyně má za to, že soud dostatečně zjistil, že všechny odměny za zakázky, které jsou uplatňované žalobkyní v rámci této žaloby, byly vyplaceny neprávem, resp. že vznikla povinnost žalované tyto částky vrátit. V řízení bylo prokázáno, že žalovaná si byla vědoma, že nárok na odměnu za uzavřenou zakázku jí vzniká pouze v případě, že byla zákazníkem uhrazena záloha na danou zakázku a uzavřena smlouva. Pokud některá z těchto podmínek nebyla splněna, musel daný obchodník, v tomto případě žalovaná, vyplacenou odměnu vracet. Toto pravidlo výslovně upravoval mzdový předpis žalobkyně z roku 2018 a jednotliví obchodníci včetně žalované s tímto pravidlem byli seznámeni, což potvrzuje i svědecká výpověď pana M.H.. Navíc žalovaná sama přiznala v rámci řízení o neplatnosti rozvázání pracovního poměru, že o tomto pravidlu věděla a odměnu již v minulosti vracela, což sama přiznává v bodě 25. doplnění odvolání. Žalobkyně má dále za to, že byly dostatečně prokázány následující skutečnosti k jednotlivým zakázkám, které jsou předmětem tohoto řízení a jsou uplatňovány. K zakázce č. 7051 – pan K. – z dokumentů poskytnutých k zakázce a také z výpovědi pana K. poskytnuté v rámci policejního šetření vyplývá, že k plnění zakázky nikdy nedošlo, a tedy žalované zanikl nárok na odměnu za tuto zakázku. Žalovaná navíc nárokovala odměnu již v červenci 2018, a to bylo ještě předtím, než byla zaplácena záloha dne 15. 8. 2018, takže ještě předtím, než vlastně splnila tu podmínku pro tu odměnu. Co se týče zakázky č. 7305 – pan M. – z dokumentů k této zakázce a opět z výpovědi pana M. v rámci policejního šetření vyplývá, že k realizaci zakázky nikdy nedošlo a žalované tedy vznikla povinnost odměnu za zrušenou zakázku vrátit. U zakázky č. 7361 – B. – vyplývá z dokumentace, že smlouva nebyla podepsána a záloha byla vrácena. Žalované tedy vznikla povinnost již vyplacenou odměnu za zrušenou zakázku vrátit. Navíc i v tomto případě žalovaná nárokovala odměnu již v prosinci 2018, přestože záloha byla zákazníkem uhrazena až 31. 1. 2019, tedy opět poté, co žalovaná uplatňovala nárok na odměnu. Co se týče zakázky č. 7425 – P. – z dokumentace vyplývá, že odměnu za tuto zakázku požadovala 2x, což sama žalovaná přiznala v rámci předcházejícího řízení, kde tvrdila, že se tak stalo její chybou, kdy se přehlédla. V tomto případě jí tedy vůbec nárok na odměnu nevznikl a odměna za tuto zakázku byla nesprávně vyplacena, protože jí nikdy nevznikla a měla si být vědoma toho, že udělala chybu. Co se týče zakázky č. 7164 – S. – z dokumentace vyplývá, že zákazník smlouvu nikdy nepodepsal a zálohu nezaplatil a žalovaná sama zakázku v systému žalobkyně stornovala. Jak věděla, vznikla jí tedy povinnost odměnu vrátit. U zakázky č. 7352 – S. – vyplývá z dokumentace, že zákazník od smlouvy odstoupil a zaplatil storno poplatků. Navíc žalovaná i v tomto případě nárokovala odměnu za zakázku ještě předtím, než byla kupní smlouva uzavřena, a tedy než byly splněny podmínky pro vyplacení odměny. Jelikož se zakázka

nerealizovala, vznikla žalované povinnost odměnu vrátit. K těmto skutkovým skutečnostem došel soud na základě provedeného dokazování v rámci řízení před I. stupněm, přičemž se s ním vypořádává zejména v bodě 21., 23. a 27. napadeného rozhodnutí. Žalovaná ani nikdy nezpochybnila, že se uvedené skutečnosti nestaly. Žalobkyně má tedy vzhledem k tomuto za to, že bylo jasně prokázáno, že žalované nárok na odměnu za diskutované zakázky nevznikl a že jí vznikla povinnost odměnu za tyto zakázky vrátit. K námitce žalované, že povinnost vrátit odměnu dle § 331 zákoníku práce vzniká pouze v případě, že zaměstnanec jistě věděl, nebo alespoň mohl předpokládat, že šlo o plnění mu poskytnuté neprávem, tak k tomu žalobkyně uvádí, že žalovaná věděla, že může nastat situace, že po vyplacení její odměny se ukáže, že bude muset tuto odměnu vracet, jelikož zákazník danou zakázku zruší a přiznání odměny tedy zaniklo. I kdyby tedy v momentě nárokování odměny podmínky pro její přiznání splněny byly, tak v momentě, kdy se dozvěděla o tom, že zakázka byla stornována, musela si být vědoma, že jí nárok na odměnu zanikl a odměna byla vyplacena nesprávně a vznikla jí povinnost odměnu vrátit. Soud I. stupně tedy provedl v tomto směru dostatečné zjišťování skutečností a posouzení předložených důkazů. Žalobkyně by také ráda uvedla, že tento způsob vyplácení odměn, kdy požadovala pouze zaplacení zálohy a uzavření smlouvy, byl vstřícný krok ve vztahu ke svým zaměstnancům, tedy i žalované, kdy provedení zakázky může někdy trvat i rok. Pokud by tedy to mělo být tak, aby měla opravdu žalobkyně jistotu, tak by čekala až s tím, kdy se zákazníkovi předá hotová zakázka. Žalobkyně ale chtěla vyjít zaměstnancům vstříc, tak podmínila vyplacení odměny alespoň tímto způsobem, kdy se více méně dá říct, že zákazník danou zakázku opravdu bude chtít a dojde k jejímu plnění. Případy, kdy se tak nestalo a zakázky byly zrušeny, byly spíše ojedinělé, tudíž žalobkyně byla v pořádku s tím podstoupit to riziko, že bude muset po svých zaměstnancích následně tu odměnu chtít zpátky a všichni zaměstnanci s tím byli srozuměni. Dále nelze souhlasit s tvrzením žalované uvedeném v bodě 16 odvolání, že subjektivní stránka, a tedy dobrá víra ohledně přijetí plnění se posuzuje k okamžiku jeho přijetí. Z judikatury jasně vyplývá, že pokud existuje nejistota ohledně nároku na vyplacenou částku, tak existuje riziko, že zaměstnanec bude muset danou částku vracet. I v tomto případě žalovaná věděla, že tu určité riziko, že bude muset danou odměnu vracet, je. Situace se dá připodobnit k judikaturou řešeným případům, kdy zaměstnanci byla poskytnuta záloha na mzdu za vykonanou práci, ale zaměstnanec následně práci nevykonal, tudíž měl povinnost mzdu ve formě zálohy vrátit, nebo obdobně v situaci, kdy byla vyplacena zaměstnanci náhrada mzdy za dobu neplatnosti při rozvázání pracovního poměru, tak existuje povinnost vyplacenou mzdu vrátit, pokud ještě je šance, že bude dané rozhodnutí zvráceno. I v tomto případě tedy žalovaná věděla, že pokud zakázka nebude realizována, vznikne jí povinnost odměnu vrátit. Dále žalobkyně uvedla, že bod 20. odvolání považuje za irelevantní, jelikož žalobkyně ani soud netvrdí, že odměna byla poskytnuta na základě neplatného právního jednání. V posuzovaném případě by se dalo spíše usuzovat na bezdůvodné obohacení spočívající v plnění bez právního důvodu, a to v případě, kdy od začátku nebyly splněny podmínky pro poskytnutí odměny, a to u zakázek č. 7425 – P., č. 7164 – S., nebo případně plnění z právního důvodu, který následně odpadl, a to u zakázek č. 7352 – S., č. 7305 – M.. U zakázek č. 7361 – B. a č. 7051 – K., minimálně v době přijetí odměny žádný právní důvod neexistoval, a přestože byla záloha zaplacena, případně smlouva podepsána, tak právní důvod odpadl zrušením zakázky. Vzhledem k těmto skutečnostem tedy nemůže být pochyb, že p. K. nebyla v dobré víře ohledně nároku na odměnu v momentě vyplácení odměny minimálně ve vztahu k zakázce č. 7425 – P., č. 7164 – S., č. 7361 – B. a č. 7051 – K.. Žalobkyně tedy uvádí, že soud I. stupně došel ke správným skutkovým zjištěním a provedl správné právní posouzení věci. Vzhledem k těmto skutečnostem žalobkyně navrhla, aby odvolací soud rozhodnutí soudu I. stupně potvrdil.

5. Poté, co odvolací soud dospěl k závěru, že odvolání bylo podáno oprávněnou osobou (ust. § 201 o.s.ř.), ve lhůtě (ust. § 204 o.s.ř.), a proti rozhodnutí, proti kterému je odvolání přípustné (ust. § 201 o.s.ř., ust. § 202a contrario o.s.ř.), přezkoumal napadené rozhodnutí soudu I. stupně i řízení, které jeho vydání předcházelo, přičemž dospěl k závěru, že odvolání je důvodné jen částečně.

6. Jak vyplývá z obsahu spisu, žalobkyně se podanou žalobou domáhá po žalované zaplacení částky 49 000 Kč a kapitalizovaného příslušenství, když tvrdí, že žalovaná u ní pracovala v pracovním poměru jako vedoucí showroomu v Brně, přičemž kromě základní mzdy a ostatních složek mzdy, měla nárok též na odměny za prodej výrobků žalobkyně. Jde-li o odměny za prodej výrobků, žalobkyně odkazovala na mzdový předpis z roku 2018, kde byly vymezeny jak podmínky pro vyplacení odměn, tak pro jejich případné vrácení. Žalobkyně pak dále tvrdila, že žalovaná „neoprávněně“ požadovala vyplacení odměn v šesti obchodních případech, a to u zakázky č. 7051 – „K.“, u zakázky č. 7164 – „S.“, u zakázky č. 7305 – „M.“, u zakázky č. 7352 – „S.“, u zakázky č. 7361 – „B.“ a u zakázky č. 7425 – „P.“.
7. Žalovaná považovala žalobu za nedůvodnou, když namítala, že nárok na odměny za uvedené zakázky jí vznikl a byly jí vyplaceny oprávněně. Dále žalovaná tvrdila, že nebyla seznámena se mzdovým předpisem z roku 2018 a pokud jí byly uvedené odměny žalobkyní přiznány, stávají se tyto nárokovou složkou mzdy. V neposlední řadě pak poukazovala na to, že pokud jde o odměny za zakázku č. 7361 – „B.“ a zakázku č. 7425 – „P.“, tyto jí byly strženy z odměn, na které jí vznikl nárok za měsíc březen 2019.
8. Soud I. stupně po provedeném dokazování žalobě vyhověl, když dospěl k závěru, že *„mzdu žalované tvořily odměny za prodej výrobků, jejich poskytování bylo upraveno pravidly odměňování ve společnosti stanovenými od června 2018 v mzdovém předpise žalobce. Žalovaná s těmito pravidly byla seznámena a sama podle nich postupovala. Potvrdila seznámení s důvody vrácení těchto odměn, nebyla-li zakázka realizována, popřípadě zákazník odstoupil od smlouvy, vznikla jí povinnost již vyplacenou odměnu vrátit. Dle soudu nebylo třeba se v tomto řízení, na rozdíl od řízení ve věci určení neplatnosti okamžitého zrušení pracovního poměru, zabývat prokázáním tvrzení žalobce o tom, že žalovaná uváděla za účelem získání odměn nepravdivé informace. Pro posouzení nároku žalobce je rozhodné, zda byla odměna za tvrzené zakázky žalované vyplacena a zda tvrzené zakázky nebyly realizovány a byl tak naplněn sjednaný důvod pro vrácení odměn. Za situace, kdy bylo v řízení prokázáno, že žalobkyně u zakázek č. 7164, č. 7051, č. 7352, č. 7305, č. 7361, č. 7425 nárokovala vyplacení odměn a tyto jí byly vyplacena a zakázky č. 7164, č. 7051, č. 7352, č. 7305, č. 7361, č. 7425 nebyly realizovány, vznikla žalované povinnost vyplacené odměny za tyto zakázky vrátit, neboť věděla, že jde o odměny nesprávně určené. Žalovaná přes výzvu žalobce neprávem vyplacené částky žalobci nezaplátil, proto jí soud k této povinnosti zavázal tímto rozhodnutím. V souladu s § 4 zákoníku práce, § 1970 zákona č. 89/2012 Sb. přiznal soud žalobci dále výrokem I. nárok na úrok z prodlení dle nařízení vlády č. 351/2013 Sb. z částky 49.000 Kč za dobu, jak požadoval žalobce. Výzva k plnění byla žalované doručena dne 11.6.2020, ve stanovené desetidenní lhůtě žalovaná neplnila, je tedy zřejmé, že se od 22.6.2020 nacházela v prodlení. Tvrdila-li žalovaná, že jí nemohlo vzniknout bezdůvodné obohacení ve výši 49.000 Kč, neboť jí odměny byly vyplaceny po provedení zákonných odvodů tzv. v „čistém“, neshledal soud uvedenou námitku důvodnou. Dle rozsudku Nejvyššího soudu sp. zn. 21 Cdo 143/2021 je obecným předpokladem bezdůvodného obohacení získání majetkového prospěchu jedním subjektem (obohacujícím), které může spočívat buď v rozmnožení majetku obohacovaného (např. získáním peněz nebo využitím výsledků něčí práce), nebo v tom, že se jeho majetek nezmenšil, ačkoli by k tomu jinak po právu došlo (k obohacení došlo ušetřením majetkových hodnot). Tento předpoklad je v případě neprávem vyplaceného platu nebo jeho části splněn u pojistného na sociální zabezpečení a na veřejné zdravotní pojištění, které je povinen platit zaměstnanec a které zaměstnavatel srazí z jeho platu (jeho části) určeného k výplatě a odvede za zaměstnance na účet příslušné okresní správy sociálního zabezpečení a příslušné zdravotní pojišťovny [srov. § 3 odst. 1 písm. b), § 8 odst. 1, § 7 odst. 1 písm. b), § 5 odst. 1 a § 19 odst. 1 zákona č. 589/1992 Sb., o pojistném na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti, ve znění pozdějších předpisů, § 5 odst. 1 větu druhou a odst. 3, § 2 odst. 1 a § 3 odst. 1 zákona č. 592/1992 Sb., o pojistném na veřejné zdravotní pojištění, ve znění pozdějších předpisů a § 9 odst. 2 zákona č. 48/1997 Sb., o veřejném zdravotním pojištění a o změně a doplnění některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů]. V daném případě žalobce jako zaměstnavatel odvedl za žalovanou na účet příslušné okresní správy sociálního zabezpečení a příslušné zdravotní pojišťovny a příslušného správce daně pojistné a žalobu na daň, které byla žalovaná povinna zaplatit a tím ušetřil její majetkové hodnoty. Uvedené odvody tvoří součást bezdůvodného obohacení, které je žalovaná povinna vydat. Nedůvodnou shledal soud i námitku žalované, podle které se nenároková složka mzdy v důsledku rozhodnutí zaměstnavatele o jejím přiznání*

stává složkou mzdy nárokovou a takto vzniklý nárok na mzdu (část mzdy) lze následně zcela nebo zčásti zrušit (odebrat, odejmout), jen jestliže to umožňuje pracovní nebo jiná smlouva uzavřená mezi zaměstnancem a zaměstnavatelem nebo kolektivní smlouva, anebo vnitřní mzdový předpis a pouze budou-li splněny podmínky v nich stanovené. V této věci bylo zjištěno, že vnitřní mzdový předpis upravoval důvody pro vrácení odměny a žalovaná s tímto pravidlem byla seznámena, proto má soud za to, že žalobce nárok žalobce uplatněný žalobou je důvodný“.

9. Podle ust. § 113 odst. 1, 2, 3, 4 zákona č. 262/2006 Sb. (dále jen zákoník práce) mzda se sjednává ve smlouvě nebo ji zaměstnavatel stanoví vnitřním předpisem anebo určuje mzdovým výměrem, není-li v odstavci 2 stanoveno jinak. Je-li zaměstnanec statutárním orgánem zaměstnavatele, sjednává s ním mzdu nebo mu ji určuje ten, kdo ho na pracovní místo ustanovil, nestanoví-li zvláštní právní předpis jinak. Mzda musí být sjednána, stanovena nebo určena před začátkem výkonu práce, za kterou má tato mzda příslušet. Zaměstnavatel je povinen v den nástupu do práce vydat zaměstnanci písemný mzdový výměr, který obsahuje údaje o způsobu odměňování, o termínu a místě výplaty mzdy, jestliže tyto údaje neobsahuje smlouva nebo vnitřní předpis. Dojde-li ke změně skutečností uvedených ve mzdovém výměru, je zaměstnavatel povinen tuto skutečnost zaměstnanci písemně oznámit, a to nejpozději v den, kdy změna nabývá účinnosti.
10. Podle ust. § 331 zákoníku práce vrácení neprávem vyplacených částek může zaměstnavatel na zaměstnanci požadovat, jen jestliže zaměstnanec věděl nebo musel z okolností předpokládat, že jde o částky nesprávně určené nebo omylem vyplacené, a to do 3 let ode dne jejich výplaty.
11. Odvolací soud má v projednávané věci za to, že pro posouzení nároku uplatněného žalobkyní jsou rozhodná výše citovaná zákonná ustanovení zákoníku práce s tím, že nelze též přehlédnout, že u žalobkyně byl přijat vnitřní mzdový předpis, a to v roce 2018. Uvedený mzdový předpis stanovoval jak předpoklady pro vznik nároku na odměnu za prodej zboží (tj. uzavření kupní smlouvy se zákazníkem a složení zálohy zákazníkem), tak upravoval pravidla ohledně vrácení již vyplacené odměny v případě, že zakázka nebyla realizována, případně zákazník odstoupil od smlouvy (viz čl. D odst. 3 mzdového předpisu).
12. I když v rámci řízení nebyla předložena žádná listina, ze které by vyplývalo, že žalovaná jako zaměstnanec žalobkyni jako zaměstnavateli potvrdila, že byla seznámena s tímto mzdovým předpisem, je možno uvedenou skutečnost prokázat i jinak. V tomto směru, pokud soud I. stupně dospěl k závěru o tom, že žalovaná byla seznámena s tímto mzdovým předpisem a zásadami odměňování (včetně povinnosti vrátit odměnu ve specifikovaných případech, tj. při nerealizaci zakázky či v případě storna), považuje odvolací soud po zopakovaní dokazování tento závěr za správný.
13. Ohledně těchto skutečností je možno uvést, že žalovaná sama tyto skutečnosti potvrdila v řízení vedeném u Okresního soudu v Ústí nad Orlicí vedeném pod sp. zn. 5 C 235/2019 (ohledně její žaloby na určení neplatnosti okamžitého zrušení pracovního poměru), když tyto skutečnosti vyplývají z protokolů o jednání odvolacího soudu, tedy Krajského soudu v Hradci Králové, pobočka Pardubice, při jednání konaném dne 3. 12. 2020 a dne 29. 4. 2021. Pokud z těchto listin vyšel soud I. stupně a učinil závěr, že žalovaná byla s principy odměňování (tzn. jak předpoklady pro vzniku nároku na odměnu, tak povinnosti vyplacenou odměnu vrátit v situaci, kdy není zakázka realizována) obeznámena, považuje odvolací soud tento závěr za správný.
14. Za této situace pak bylo třeba se zabývat každou jednotlivou zakázkou, u které se žalobkyně domáhala vrácení vyplacené odměny tak, aby bylo zjištěno, zda na tuto odměnu žalované vznikl nárok, případně, pokud ano, zda nastaly podmínky předvídané mzdovým předpisem pro její vrácení.
15. I když soud I. stupně ve svém rozhodnutí tyto dvě rozdílné skutkové situace (tedy zda-li se jedná o situaci, že nárok na odměnu vůbec nevznikl, nebo případně vznikl, ale nastaly podmínky pro

vrácení) důsledně nerozlišoval, jeho závěr, že žalované odměna v celkové výši 49 000 Kč nenáleží (a to za zakázky č. 7051, 7164, 7305, 7352, 7361, 7425), je správný.

16. Jde-li tedy o jednotlivé obchodní případy, odvolací soud zde uvádí, že pokud jde o zakázku č. 7164 – „S.“ a zakázku č. 7305 – „M.“, ze záznamu v systému SAP, popisu obchodního případu vedeného žalobkyní a podání vysvětlení p. S. a p. M. v rámci trestního řízení je zřejmé, že ani u jedné z těchto dvou zakázek nebyly kumulativně splněny oba předpoklady pro vyplacení odměn. Pokud tedy v těchto dvou obchodních případech byly žalované odměny vyplaceny (což vyplývá nejen z listinných důkazů provedených v tomto řízení tzn. mailu s vyúčtováním odměn a jeho potvrzení žalobkyní, dále mzdových listů žalované za rok 2018 a za rok 2019 a výplatních lístků žalované za uvedené období, ale též to vyplývá z výše uvedených protokolů o jednání u odvolacího soudu Hradec Králové, pobočka Pardubice, ve věci sp. zn. 23 Co 179/2020, kde tyto skutečnosti shodně obě strany sporu tvrdily), jedná se o odměny, na které žalované nevznikl nárok, a proto pokud jí byly vyplaceny, i když nebyly splněny předpoklady pro jejich přiznání, žalovaná věděla nebo musela z okolností předpokládat, že se jedná o odměny neprávem vyplacené a je tedy její povinností je vrátit.
17. Jde-li pak o další zakázky, a to zakázku č. 7051 – „K.“, dále zakázku č. 7352 – „S.“ a zakázku č. 7361 – „B.“, zde s ohledem na provedené dokazování, tedy opět výpis ze systému SAP, dále popis obchodního případu a výslech p. K., p. S. a p. B. v rámci trestního řízení, je zřejmé, že předpoklady pro přiznání těchto odměn byly v průběhu doby splněny. V těchto případech však nelze přehlížet, jak vyplývá z provedeného dokazování, že všichni uvedení zákazníci při výslechu na Policii ČR potvrdili, že tyto zakázky nebyly realizovány a smluvní vztah zanikl. V tomto případě má odvolací soud za to, že nastaly předpoklady předvídané vnitřním mzdovým předpisem žalobkyně ohledně vrácení těchto vyplacených odměn. V této souvislosti je třeba poukázat i na to, že žalovaná s takovým možným vývojem obchodního případu a povinností s tím spojenou (tj. s vrácením vyplacené odměny), byla obeznámena (jak vyplývá výše) a i když se v daném okamžiku jejich vyplacení o bezdůvodné obohacení nejednalo, neboť byly splněny předpoklady pro jejich vyplacení, žalované bylo známo, že v případě nerealizace těchto zakázek, má povinnost vrácení těchto odměn. V tomto směru lze poukázat na judikaturu Nejvyššího soudu, a to rozhodnutí Nejvyššího soudu ze dne 5. září 2014 sp. zn. 21 Cdo 3599/2013, z něhož vyplývá, že *„vydání bezdůvodného obohacení v pracovněprávních vztazích je specifické tím, že vrácení neprávem vyplacených částek může zaměstnavatel na zaměstnanci požadovat, jen jestliže zaměstnanec věděl nebo musel z okolností předpokládat, že jde o částky nesprávně určené nebo omylem vyplacené. Uvedenou zásadu zakotvovala jako právní úprava účinná do 31.12.2006 (srov. § 243 odst. 3 zákona č. 65/1965 Sb.), tak i navazující právní úprava účinná od 1.1.2007 obsažená v ustanovení § 331 zák. práce. Přitom je ale třeba mít na zřeteli, že tzv. dobrá víra se může uplatnit jedině, jestliže jde o částky vyplacené neprávem. Tam, kde zaměstnanec pobíral určité plnění po právu a v době jejich výplaty nejde ani o částky nesprávně určené ani o částky omylem vyplacené, se tato subjektivní kategorie nemůže uplatnit, neboť by bylo nelogické a protismyslné zabývat se tím, zda zaměstnanec věděl a mohl z okolností předpokládat, že částky, které legitimně pobírá, které jsou mu vyplácené z legitimního právního důvodu, jsou zároveň nesprávně určené nebo omylem vyplacené“*. Právě uvedené aplikováno na projednávanou věc znamená, že zánikem smluvního závazku mezi žalobkyní a zákazníkem v situaci, kdy se uvedená zakázka nerealizovala, tak až teprve tímto okamžikem, se uvedené odměny staly částkami neprávem vyplacenými, avšak nikoliv proto, že zde v dané době nebyl právní důvod pro jejich výplatu, nýbrž proto, že tento právní důvod jejich výplaty dodatečně odpadl a tím vzniklo bezdůvodné obohacení na straně žalované.
18. V tomto směru tedy, pokud byly splněny předpoklady pro vyplacení odměn tak, jak vyplývá ze mzdového předpisu, a odměny byly vyplaceny, v okamžiku vyplacení se nemohlo jednat o bezdůvodné obohacení. Žalované však bylo známo, že pokud zakázka, kde byly splněny předpoklady pro vyplacení odměn, nebude realizována, vzniká jí povinnost tyto odměny vrátit. Nerealizace zakázky znamená, že došlo k ukončení smluvního vztahu mezi žalobkyní a

zákazníkem, aniž by byla zakázka realizována (když z předloženého mzdového předpisu nevyplývá, že by se toto pravidlo vztahovalo též na zakázky realizované, kde bylo uplatněno právo za vady, jak naznačovala právní zástupkyně žalované). Žalovaná tedy obecně věděla, že situace ohledně vrácení částky za vyplacené odměny může nastat. Na základě provedeného auditu odměn žalované, výtky, kterou v této souvislosti žalovaná obdržela, včetně okamžitého zrušení pracovního poměru a předžalobní výzvy na vrácení vyplacených odměn za zakázky č. 7051 – „K.“, č. 7352 – „S.“, č. 7361 – „B.“ a zakázky č. 7425 – „P.“, byla s tím, že nastaly předpoklady pro vrácení těchto odměn seznámena a byly tak naplněny podmínky pro jejich vrácení.

19. Ohledně zakázky č. 7425 – „P.“ je pak třeba uvést ještě to, že sama žalovaná připustila, že se jedná o odměnu, kterou nesprávně vyúčtovala dvakrát. Pokud se zde bránila tím, že se jednalo o chybu, kdy vyúčtovala odměnu za jinou zakázku a odměna by jí tedy měla zůstat za tuto jinou zakázku, tomuto nelze přisvědčit, neboť nebyl-li řádně uplatněn nárok na odměnu za tuto jinou zakázku, nemůže dojít v tomto směru k její úhradě tímto způsobem.
20. S ohledem na uvedené má tedy odvolací soud za to, že je správný závěr soudu I. stupně o tom, že žalované nevznikl nárok na odměnu, případně jí vznikla povinnost odměny vrátit u všech těchto šesti obchodních případů (zakázek), kdy se jednalo o vyplacené odměny ve výši 49 000 Kč (včetně správných úvah ohledně požadavku na vrácení zákonných odvodů, když zde soud I. stupně odkázal na rozhodnutí Nejvyššího soudu ze dne 1. 2. 2022, sp. zn. 21 Cdo 143/2021).
21. V projednávané věci ale nelze přehlédnout obranou námitku žalované, že pokud jde o odměnu, která jí byla vyplacena za zakázku č. 7361 – „B.“ ve výši 5 000 Kč a za zakázku č. 7425 – „P.“ ve výši 7 000 Kč, byla o tyto dvě částky ponížena výplata odměn za březen 2019. Žalobkyně sice v tomto směru uváděla, že šlo jen o „účetní“ započtení, když k výplatě odměn za měsíc březen nedošlo (a to do doby dořešení situace ohledně žalované). S tímto názorem žalobkyně však souhlasit nelze, když je nepochybné, že úplně stejným systémem jako do února 2019 včetně, tak i za březen 2019 byl ze strany žalované vůči žalobkyni uplatněn požadavek na odměny, tyto byly ověřeny a potvrzeny s tím, že v rámci potvrzení těchto odměn ze strany žalobkyně byly odečteny právě částky 5 000 Kč a 7 000 Kč za uvedené dvě zakázky č. 7361 a č. 7425. Jestliže tedy nedošlo k jejich vyplacení, je beze všech pochybností zřejmé, že tímto si žalobkyně část nároku, který uplatňuje touto žalobou, započítala, a tudíž uvedená skutečnost měla být soudem I. stupně zohledněna. Ostatně k podobným závěrům též dospěl ve svém rozhodnutí Krajský soud v Hradci Králové, pobočka Pardubice (srov. bod 62 odůvodnění rozsudku Krajského soudu v Hradci Králové, pobočka Pardubice, ze dne 6. 5. 2021, č.j. 23 Co 179/2020-294). V tomto směru je možno odkázat na listiny založené na č.l. 112, 113 spisu, tedy mzdový list za rok 2019 a listiny ohledně uplatnění a přiznání odměn za měsíc březen 2019.
22. Z těchto důvodů tedy odvolací soud ohledně částky 12 000 Kč, včetně odpovídající části kapitalizovaného úroku z prodlení, rozhodnutí soudu I. stupně změnil a žalobu zamítl. Ve zbývající části ohledně částky 37 000 Kč s odpovídajícím kapitalizovaným úrokem z prodlení odvolací soud rozhodnutí soudu I. stupně jako věcně správné potvrdil.
23. Ohledně náhrady nákladů řízení mezi účastníky odvolací soud rozhodl dle ust. § 142 odst. 2 o.s.ř. ve spojení s ust. § 224 odst. 1, 2 o.s.ř., kdy převážně úspěšná byla žalobkyně, a proto jí náleží náhrada nákladů za řízení před soudy obou stupňů ve výši rozdílu poměru úspěchu každého z účastníků. Žalobkyně byla v tomto řízení úspěšná v rozsahu 75,5 %, žalovaná měla úspěch v rozsahu 24,5 %. Z uvedeného tedy vyplývá, že rozdílný úspěch každého z účastníků činí 51 % ve prospěch žalobkyně. Žalobkyni pak vznikly náklady za řízení před soudem I. stupně a dále náklady za odvolací řízení. Jde-li o náklady za řízení před soudem I. stupně, žalobkyni vznikly náklady za zaplacený soudní poplatek ve výši 2 450 Kč, dále náklady za právní zastoupení za 7 úkonů právní služby po 3 060 Kč (když zde se odvolací soud zcela ztotožňuje s důvody, pro které soud I. stupně nepřiznal odměnu za další požadované úkony právní služby – viz bod 34 odůvodnění rozhodnutí

soudu I. stupně), dále 7 režijních paušálů po á 300 Kč, dále náhrada za promeškaný čas za 16 započatých půlhodin po á 100 Kč, cestovné k jednání soudu I. stupně dne 21. 10. 2022 v částce 3 154,76 Kč, dále cestovné k jednání soudu I. stupně dne 16. 1. 202 v částce 3 284,75 Kč a DPH ve výši 5 275,20 Kč (když ohledně DPH má odvolací soud na rozdíl od soudu I. stupně za to, že DPH se přiznává z položek odměny za právní zastoupení, režijních paušálů a náhrady za ztrátu času; nikoliv však z náhrad cestovného, když vyhláškou stanovená cena pohonných hmot reálně odráží průměrné ceny pohonných hmot včetně DPH). Za řízení před soudem I. stupně tedy vznikly žalobkyni účelně vynaložené náklady výši 39 284,71 Kč. V rámci odvolacího řízení pak žalobkyni vznikly náklady za právní zastoupení za 2 úkony právní služby po á 3 060 Kč (když odvolací soud nepovažuje za účelné další 2 úkony právní služby za porady před jednáním odvolacího soudu za situace, kdy skutkový stav je zřejmý od počátku řízení a žalovaná v rámci podaného odvolání v podstatě jen opakuje – setrvává – na svých obranných námitkách uplatněných již v řízení před soudem I. stupně), dále 2 režijní paušály po á 300 Kč, dále náhradu za promeškaný čas za 18 započatých půlhodin po á 100 Kč, cestovné k jednání odvolacího soudu dne 31. 5. 2023 v částce 3 284,75 Kč (stejným osobním automobilem jako k jednáním před soudem I. stupně), dále cestovné k jednání odvolacího soudu dne 8. 8. 202 v částce 1 186 Kč (vlakem) a DPH ve výši 1 789,20 Kč (když DPH se přiznává z položek odměny za právní zastoupení, režijních paušálů a náhrady za ztrátu času – viz výše). Za odvolací řízení tedy vznikly žalobkyni účelně vynaložené náklady výši 14 779,95 Kč.

24. Za řízení před soudy obou stupňů tedy vznikly žalobkyni účelně vynaložené náklady v celkové výši 54 064,66 Kč, přičemž 51 % z této částky činí (po zaokrouhlení na celé koruny) 27 573 Kč, když tuto částku je žalovaná povinna zaplatit žalobkyni tak, jak je to uvedeno ve výroku III. tohoto rozsudku.
25. V průběhu řízení pak vznikly náklady státu ve výši 4 690 Kč (za vyplacené svědečné), když dle ust. § 148 o.s.ř. byl každý z účastníků zavázán k povinnosti zaplatit část těchto nákladů v rozsahu odpovídající jejich neúspěchu, tzn. žalobkyně 24,5% nákladů státu vzniklých tzn. částku 1 149 Kč a žalovaná 75,5 % nákladů státu vzniklých tzn. částku 3 541 Kč, které jsou povinny uhradit tak, jak je to uvedeno ve výrocih IV. a V. tohoto rozsudku.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku **je** dovolání přípustné, jestliže napadené rozhodnutí závisí na vyřešení otázky hmotného nebo procesního práva, při jejímž řešení se odvolací soud odchýlil od ustálené rozhodovací praxe dovolacího soudu nebo která v rozhodování dovolacího soudu dosud nebyla vyřešena nebo je dovolacím soudem rozhodována rozdílně anebo má-li být dovolacím soudem vyřešena právní otázka posouzena jinak. Přípustnost dovolání je oprávněn zkoumat jen dovolací soud. Dovolání lze podat ve lhůtě dvou měsíců ode dne doručení tohoto rozhodnutí k Nejvyššímu soudu ČR prostřednictvím soudu prvního stupně.

Brno 8. srpna 2023

Mgr. Jirí Vašíček v.r.
předseda senátu